

MERKKIPÄIVÄ

— Karjalan ehkä vanhin starikka Nikolai Hilonen täytti 99 vuotta 25. 11. -66 Polvijärven Kostanlahdessa. Nuoruudessaan hän kaatoi 8 kontiota. Suoritti asepalveluksensa vanhassa kaartissa. Yli 70 vuotta sitten hän solmi avioliiton Agafia Röpelin kanssa. Avio puoliso kuoli tämän vuoden alussa. Nikolai on syntynyt Suojärvellä. Hän on harras ortodoksi. Näkö ja kuulo ovat vielä hyvät.

— 82 vuotta täyttää Ksenia Tervamaa, o.s. Ignatjeff, 24. 12. -66 Nurmeksessa. Hän on kotoisin Vienan Kontokista.

— 80 vuotta täytti 25. 11. -66 kouluneuvos Kaarlo Saarialho Helsingissä. Hän on suorittanut mittavan päivätyön koulumiehenä ja karjalaisen kulttuuriperinteen ja karjalaisuuden vaalijana. Karjalan Sivistysseuran ansiomerkki hänelle myönnettiin v. 1953. Hänen nähdään varsin pirteänä ottavan osaa kotipitäjänsä — Impilahden — rientoihin.

Sortavalan Lyseoseuran hallitus kävi puheenjohtajansa, fil.maist. Yrjö Salmisen johdolla onnittelukäynnillä kunniajäsenensä, kouluneuvos Kaarlo Saarialhon luona hänen täyttäänsään 80 vuotta 25. 11. 1966 ja luovutti hänelle samalla hänen kunniakseen löydetyn mitalin. Mitalin on muovailut taiteilija Jaakko Tolvanen.

Kaarlo Saarialho-mitali.

Kauppaneuvos Väinö Pessi.

— 70 vuotta täytti 21. 10. -66 kauppaneuvos Väinö Pessi Helsingissä. Hän on syntynyt Kaukolassa 21. 10. 1896 maanviljelijän poikana, tuli ylioppilaaksi Käkisalmen yhteiskoulusta ja suoritti Helsingin yliopistossa fil.kandidaatin tutkinnon v. 1922 pääaineenaan meijerioppi, maanviljelyskemia ja -fysiikka sekä maanviljelysoppi.

Hänen asiantuntemustaan ovat vuosien kuluessa käyttäneet Satakunnan, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon meijeriliitot. V. 1938 hän tuli Hankkijan meijerikoneosaston johtajaksi ja v. 1947 tämän suuren keskusosuusliikkeen toimitusjohtajaksi. Kauppaneuvoksen arvon hän sai v. 1949. Hänellä on ollut lukuisia sekä kotimaisia että kansainvälisiä luottamustehtäviä.

Hän on merkittäväällä tavalla vaalinut karjalaisen kulttuurin perinteitä, jonka johdosta Karjalan Sivistysseura on palkinnut hänet ansiomerkillä. Merkkipäivänään hän joutui lukemattomien kunnianosoitusten kohteeksi. Erääseen lähetystöön kuului myös kaksi Vienan ja kaksi Aunuksen miestä. Karjalan Sivistysseuran puolesta häntä onnittelivat seuramme puheenjohtaja B. Karppela ja johtokunnan jäsen K. Pamilo. Säätiö Väinölän puolesta onnittelivat heimoveljet, teollisuusneuvos Jussi Mattinen ja varatuomari A. Lahelma, joka lausui:

Kaukolasta uros nousi,
samos Suomet, Vienat sousi.
Sydän hehkui, mieli paloi,
muihin uskoa hän valoi.
Moniin toimiin, töihin tarttui,
mitta miehen niissä varttui.

— 70 vuotta täyttää 10. 1. -67 Risto R a h i k a i n e n Salossa. Hän on syntynyt Vienan Jyskyjärvellä.

— 80 vuotta täytti 25. 9. -66 Akim M e l g i n Eräjärven Kuivasessa. Hän on kotoisin Vienan Voijärveltä.

— 75 vuotta täyttää 25. 12. -66 Nasti P a r t a n e n, o.s. Trifonoff, Pielisjärvellä. Hän on kotoisin Itä-Karjalasta.

— 70 vuotta täytti 19. 11. -66 eversti evp. Mannerheim-ristin ritari, Salmin vävy Martti Johannes A h o Kokkolassa. Paitsi viimeisiin puolustusotiin hän otti osaa myös vapaussoitaan ja Aunuksen kansannousuun.

— 70 vuotta täytti Maria H e i k k i n e n Nokialla 17. 10. -66. Hän on kotoisin Jyskyjärveltä.

Ruotsin karjalaisten merkkipäiviä:

— 60 vuotta täytti Uljana S a v i n a i n e n 20. 12. -66. Nykyinen kotipaikka Surahammar, kotoisin Seesjärveltä.

— 60 vuotta täytti Martta A r t t o n e n 23. 11. -66. Nykyinen kotipaikka Dalsjöfors, kotoisin Mäntyselästä.

— 60 vuotta täytti Anna Z i p r u s 20. 12. -66. Nykyinen kotipaikka Storvik.

— 50 vuotta täytti Feodor L u m b u j e f f 20. 10. -66. Nykyinen kotipaikka Dalsjöfors, kotoisin Aunuksesta.

— 50 vuotta täytti Juho J e r e m e j e f f 30. 10. -66. Nykyinen kotipaikka Svaneholm, kotoisin Salkovaaralta.

— 50 vuotta täyttää Paavo P i t k ä n i e m i 30. 12. -66. Nykyinen kotipaikka Mölndal, kotoisin Tunkualta.

Tuonilmaisiiin ovat siirtyneet

— Helsingissä kuoli rakennustyöläinen Juho L o u h i k a r i, ent. Loginoff. Hän oli kotoisin Säämäjärveltä, otti osaa Aunuksen kansannousuun, solmi avioliiton Suojärvellä, taisteli talvisodassa OSKUN (os. Kuismasen) riveissä, otti osaa myös jatkosotaan.

— Mikko M a t t i n e n kuoli 27. 8. 66 Kuopiossa. Hän oli syntynyt 28. 11. 1903 Porajärvellä.

— Metsänhoitaja Martti H a v u k k a l a kuoli Helsingissä 28. 11. -66 rauhallisesti kotonaan ja haudattiin hiljaisuudessa omaisten ja ystäväjoukon saattamana 2. 12. Havukkala kuului niihin karjalaisiin, jotka eivät olleet syntyneet Karjalassa, mutta olivat täällä viettäneet lapsuutensa, nuoruutensa ja osan mieskuntoisuutensa päiviä. Täällä, Karjalassa, he olivat rakastuneet niin uuteen kotimaakuntaansa, että se tuli heille merkitsemään jotakin koskemattoman kaunista ja unohtumattomaa vanhuutensa iltaan asti. Niinpä Martti Havukkala tuli Pääkaupungin impilahtelaisten seuran syntysanojen lausuja, ja hänen kodissaan alettiin kokoontua 1945—46. Kun seura paisui niin suureksi, ettei se enää sopinut yksityiskoteihin, siirryttiin julkisiin paikkoihin. Havukkala oli PI-seuran ensimmäinen puheenjohtaja. Viime vuodet hän vietti kuitenkin hiljaisuudessa eläkkeellä ollen ja valmistuen kävyistä, norakoista, siemenistä ja muista luonnontuotteista pieniä koriste-eläimiä. Tämä viittasi hänen toiseen suureen rakkauteensa Karjalan rakkauden rinnalla: luonnonrakkauteen. Pääkaupungin impilahtelaiset ovat nyt menettäneet toisen puheenjohtajansa. Muutamia vuosia aikaisemmin kuoli Martti Havukkalan jälkeen puheenjohtajana ollut teollisuusneuvos Kaarlo Waltonen. Molemmille puheenjohtajille on ollut yhteisenä tunnusmerkkinä tyyni ja rauhallinen ote asioihin ja hienotunteisesti »syrjästä» asioiden kulkua tarkkaileva asenne. Molempien toimintaa on kannattanut palava rakkaus Impilahteen ja rajaseutuun. — Y. K n e n.

— Syyskuun 6. päivänä 1966 sai kutsun iäiseen kotiin vanhaemäntä Feodosia V a s i k a i n e n, o.s. Loginen Limingan Alatemmeksellä. Hän oli syntynyt Suojärven Moiseinvaarassa 19. 5. 1875 ja oli siis kuollessaan yli 91 vuoden ikäinen. Vainaja siunattiin haudan lepoon Limingan hautausmaalla 12. 9. lukuisien saattajien läsnä ollessa. Naapuriystävien ja tuttavien lisäksi oli omaisia ja sukulaisia saapunut eri puolilta Suomea. Tällä tavalla he halusivat osoittaa tunteensa suurta kaipautta hyväsydämistä ja kaikkien rakastamaa vanhusta kohtaan.

Siunauksen suoritti Oulun ortodoksisen seurakunnan kirkkoherra, rovasti Paavo Rajamo. Vainaja kuului Karjalan viimeisiin itkuvirsien ja runonlaulajien ja taitajien joukkoon.

— Pelagea Paula P e i t t o l a, o.s. Huovinen, kuoli 8. 11. 66 Lappeenrannassa. Hän oli syntynyt 13. 10. 1893 Kuivajärvellä.

— Samuli S o r r o n n i e m i kuoli Juvalla 20. 8. 66. Hän oli syntynyt Vienan Karjalassa 20. 8. 1900.

— Täysin palvellut karjalainen pappismies, rovasti Johannes Railas kuoli Helsingissä 24. 11. 66. Hän oli syntynyt 17. 1. 1881 Salmin Mantsinsaarella. Hänen enonsa oli munkkina Valamossa ja myöhemmin Pietarissa Aleksanteri Nevskin luostarin pappismunkkina. Häneltä Johannes Railas sai ajatuksen pyhittäytyä pappisalalle. Hän kävi Sortavalan opettajaseminaarin ja Pietarin ortod. pappis-seminaarin. Papiksi hänet vihittiin v. 1906. Karjala tarvitsi kipeästi omia kansallisia työntekijöitä. Aluksi hänestä tuli Salmin toinen pappi. Vuosina 1910—1917 hän oli Ilomantsin ja 1917—1919 Hämeenlinnan kirkkoherrana. Vuodesta 1919 hän toimi kotipitäjänsä Salmin kirkkoherrana. Seurakunta oli itsenäistyneen Suomen suurin ortod. seurakunta. Sotien jälkeen ja ennen eläkkeelle siirtymistään (v. 1954) hän ehti toimia Lahden seurakunnan kirkkoherrana. Hän oli kaikkien ortod. kirkkokunnan kirkolliskokousten jäsenenä. Elämänsä illan hän vietti Helsingissä toimien sen seurakunnan vanhainkodin sielunhoitajan tehtävissä. Hänet haudattiin Helsinkiin 27. 11. 66 ja siunauksen toimitti hänen poikansa, pastori Viktor Railas koko seurakunnan papiston ja Lahden seurakunnan kirkkoherran N. Hodjun avustamana.

— Tamara Virkkunen, o.s. Karkjärvi, kuoli 28. 11. 66 ja haudattiin Helsingin ortod. hautausmaalla 7. 12. 66. Hän oli syntynyt 23. 12. 1917. Isän suku — Kusminit — oli kotoisin Repolan Kiimaanvaaralta. Isä loi Kuopioon merkittävän tekstiilialan kauppatalon.

— Eräs kyykkäkenttien tunnetuimpia hahmoja, Gunnar Hypén, kuoli pitempiä aikaisia sairauden jälkeen elokuussa Helsingissä.

— Gunnar oli teollisuuden teknillinen asiantuntija. Jo nuoruusvuosina karjalaisuus puri häntä Pitkärannassa, jossa hän oli valvomassa tehtaan pystytystä. Myöhemmin Gunnar kokonaan antautui myllyalalle, missä hän kehittyi tunnustetuksi asiantuntijaksi.

— Kyykkäkentillä oli Gunnar kaikkien suosima, värikäs persoona, kansanmies ja ikämieheksi hyvä pelaaja, jolla räiskyvä huumori oli päällimmäisenä. »Voitto hämöittää», sanoi Gunnar, kun avauksessa yhdenkin kyykän ulos sai, toistuu vielä pitkään pelikentillä.

— Mikään ei ollut hänelle kyllin hyvää ja valmista. Hän suunnitteli aina uutta ja oli ensimmäisiä talvipelin ohjelmaan ottajia, todellinen »lumimies.»

— Järjestömiehenä hän oli väsymätön uurastaja, uuden etsijä ja vastuksia pelkäämätön taisteilija. Tällaisena uutisraivaajana hän sai ja menetti ystäviä, mutta kulki aina eteenpäin eikä jäänyt paikalleen murehtimaan. Kepeät mullat Gunnarin hautakummulle. — K. P.

— Pekka Tunttunen (Kusman Pekka) kuoli 22. 9. 66 Lieksassa. Hän oli syntynyt Repolassa 10. 6. 1892.

— Vasli Romonen kuoli 22. 9. 66 Kuopiossa. Hän oli syntynyt Aunuksessa 20. 1. 1886.

— Aleksanteri Anttinen kuoli 25. 9. 66 Kolhossa. Hän oli syntynyt Kiismasjärvellä 21. 4. 1897.

— Vilho Niemelä kuoli 26. 9. 66 Karttussa. Hän oli syntynyt 10. 1. 1902 Munjärvellä.

— Akuliina Ruottinen, o.s. Borissainen, kuoli 26. 10. 66 Lieksassa. Hän oli syntynyt 15. 7. 1894 Repolassa.

— Ortodoksiseen pappis-seminaariin otettiin jälleen uusia oppilaita 1. 9. 1966 alkavalle kurssille. Neljännelle luokalle otettiin ylioppilaat Maria Eija Ipatti Kuopiosta, Anneli Litsin Littoisista, Laura Purmonen Ilomantsista ja Jorma Vepsä Leppävirralta. Ensimmäiselle luokalle otettiin Raimo Huttu Imatralta, Mikko Kärki Ilomantsista, Alpo Moiseinen Joensuusta, Martti Päivinen Viinijärveltä, Pirjo Repo Rovaniemeltä ja Hannu Kononen Helsingistä sekä kuuntelioppilaaksi Juha Karhusaari (ev.lut.).

Kuten huomataan, on uusista oppilaista neljä tyttöä. Neljännellä luokalla on jo ennestään yksi tyttöoppilas, joten pappis-seminaarin 17 oppilaasta on nyt 5 tyttöoppilasta ja 12 poikaoppilasta.

— Avioliittoon vihittiin 15. 10. Meilahden kirkossa dipl.ins. Pekka Mauranen ja maat. metsät. ylioppilas Armi Koivisto, molemmat Helsingistä sekä 27. 10. 66 Pyhän Kolminaisuuden kirkossa, Helsingissä, tunnettu kyykkähirnu Lauri Raatemaa ja Oili Laitinen, molemmat Salmi-äidin lapsia, jotka kuuluvat Salmin murrekuoroon.

SMUUTTAILTA: Helsingin Suojärveläisten seura järjestää loppiaisaattona 5. 1. -67 klo 19 Karjalaisessa Osakunnassa, Mannerheimintie 5 smuuttajuhlat. Laajalla alueella Karjalaa oli etelämaiden karnevaalien vastine — smuutta-aika, joulun ja loppiaisen välinen aika. Sitä aikaa käytti varsinkin nuoriso hyväkseen. Joukolla he liikkuvat talosta taloon puettuina aivan tuntemattomiksi. Vierastalossa laskettiin leikkiä, oltiin iloisia, soitettiin ja tanssittin. Myös vanhempi väki otti osaa yhteiseen ilonpitoon. Paitsi pitäjäläiset ovat tervetulleita kaikki karjalaiset, jotka ovat kiinnostuneita smuutta- eli huuhlakka-traditiosta.